

**STRUČNO-POPULARNA
BIBLIOTEKA**

Urednik: BOŠKO ZATEZALO

John C. Maxwell
POBJEDNIČKI STAV

Copyright © za bosansko izdanje:
V.B.Z., d.o.o., 10010 Zagreb, Dračevička 12
tel.: 6235-419, faks: 6235-418
e-mail: info@vbz.hr
www.vbz.hr

Za nakladnika: Boško Zatezalo
Lektorica i korektorica: Milica Vujnović
Grafička priprema: V. B. Z. studio, Zagreb
Tisak: Tiskarna LJUBLJANA d.d., Ljubljana, 2003.

CIP - Katalogizacija u publikaciji
Nacionalna i sveučilišna knjižnica - Zagreb

UDK 159.913

MAXWELL, John C.

Pobjednički stav / John C. Maxwell
; s engleskoga prevela Radha Rojc-Belčec. -
Zagreb : V. B. Z., 2003. - (Stručno-
popularna biblioteka)

Prijevod djela: The winning attitude

ISBN 953-201-239-7

430228221

ISBN 953-201-239-7

John C. Maxwell

POBJEDNIČKI STAV

Autor knjige *Razvijte vođu u sebi*

S engleskoga prevela:
RADHA ROJC-BELČEC

ZAGREB

Sadržaj

Zahvale	9
I. Razmatranje stava	11
1. To je ptica... ili zrakoplov... ne, to je stav!	13
2. Stav – što je to?	17
3. Stav – zašto je važan?	22
II. Ustrojstvo stava.....	39
4. Teško je letjeti s orlovima kad morate živjeti s puranima	41
5. Temeljne istine o izgradnji stava.....	44
6. Materijali koji se koriste u izgradnji stava.....	48
7. Najskuplje pogreške koje ljudi čine gradeći stav	63
III. Propadanje stava.....	67
8. Opasnost! Opasnost! Moj stav gubi visinu	69
9. Pad do kojeg dolazi zbog unutarnjih razloga	77
10. Pad do kojeg dolazi zbog vanjskih razloga	93
IV. Promjena stava	107
11. Što više i što dalje	109
12. Unutarnji izbor	113
13. Prilike koje vas okružuju	128
14. Bog nad vama	135
Kanali promjene.....	143
Bilješke.....	145
Vodič za proučavanje	127
O piscu	163

To je ptica... ili zrakoplov... Ne, to je stav!

Težite među sobom za onim za čim treba da težite u Kristu Isusu.

Poslanica Filipljanima 2:5

Bio je prekrasan dan u San Diegu i moj prijatelj Paul želio me povesti na vožnju zrakoplovom. Budući da sam se nedavno doselio u južnu Kaliforniju, odlučio sam naše imanje i kuću pogledati iz druge perspektive. Sjedili smo u kabini dok je Paul provjeravao instrumente. Sve je bilo u redu, te je Paul uključio motore i krenuli smo niz pistu. Kad se zrakoplov podigao sa zemlje zamijetio sam da mu je prednji dio uzdignutiji od trupa. Isto sam tako zamijetio da Paul neprestano promatra ploču s instrumentima, iako je krajoлик bio uistinu prekrasan.

Budući da nisam pilot, odlučio sam let iz zadovoljstva pretvoriti u iskustvo učenja. »Sve te naprave«, počeo sam, »što ti govore? Primijetio sam da jedan instrument promatraš više od ostalih. Što je to?«

»To je pokazivač stava«, odgovorio je.

»Kako zrakoplov može imati stav?«

»U letenju stav zrakoplova je ono što nazivamo položajem letjelice u odnosu prema obzorju.«

Sada mi se već probudila znatiželja, stoga sam ga zamolio da mi to objasni. »Dok se zrakoplov uspinje«, rekao je, »ima stav nosom prema gore, jer mu je nos usmjeren iznad obzorja.«

»Znači«, uskočio sam, »kad letjelica slijeće, to bi nazvao stav nosom prema tlu.«

»Tako je«, nastavio je moj instruktor. »Piloti vode računa o stavu zrakoplova jer on pokazuje njegovo kretanje.«

»Sada razumijem zašto je pokazatelj stava na tako istaknutom mjestu na ploči«, odgovorio sam.

Paul, osjetivši da sam gorljiv učenik, nastavi: »Budući da let zrakoplova ovisi o njegovu stavu, prijeko je potrebno mijenjati stav da bi se promijenio smjer leta.«

Pokazao mi je to usmjerivši zrakoplov u stav nosom prema gore. Naravno, zrakoplov se počeo uspinjati, a brzina se smanjila. Promijenio je stav, a to je promijenilo let.

Paul je poduku završio riječima: »Budući da stav zrakoplova određuje let, instruktori sada podučavaju 'stavove letenja'.«

Taj me razgovor potaknuo na razmišljanje o ljudskim stavovima. Zar stav pojedinca ne određuje njegov način života? Ima li pojedinac »pokazatelj stava« koji neprestano procjenjuje njegovu perspektivu i postignuća u životu?

Što se događa kad zauzeti stav dovede do neželjenih rezultata? Kako promijeniti taj stav? Ako pojedinac promijeni stav, kako se to odražava na ostale ljude oko njega?

Moj prijatelj Paul imao je priručnik za instruktore »Stavovi letenja«, o odnosu između stava letjelice i njezina leta. I mi, ljudi, dobili smo priručnik o stavovima življenja... Bibliju.

Apostol Pavao, pišući crkvi u Filipima, stavio je pred ondašnje kršćane pokazatelj stava. »Težite među sobom za onim za čim treba da težite u Kristu Isusu!«

Krist nam je pružio savršeni primjer koji trebamo slijediti. Njegova visoka mjerila nisu postavljena da bi nas frustrirala, nego da bi nam otkrivala područja u našem životu kojima je potrebno poboljšanje. Kad god proučavam stihove 2:3-8 iz Poslanice Filipljanima, podsjećam se na zdrave stavove i značajke koje je Isus posjedovao.

Bio je nesebičan. »Ne činite ništa iz sebičnosti ili tašte slave, nego u poniznosti smatrajte jedan drugoga većim od sebe! Ne gledajte pojedini samo na svoju vlastitu korist nego i na korist drugih!« (Stihovi 3,4).

Bio je siguran. »On, božanske naravi, nije se ljubomorno držao svoje jednakosti s Bogom, nego se nije lišio uzevši narav slugе i postavši sličan ljudima«, (stihovi 6,7).

Bio je pokoran. »Kad postade kao čovjek, ponizi sam sebe postavši poslušan do smrti, i to do smrti na križu«, (stih 8).

Pavao kaže da su se te značajke očitovale u Kristovu životu zbog njegovih stavova (peti stih). Isto tako kaže da i mi možemo imati iste stavove u svo-

me životu. U Kristu imamo vidljiv primjer kršćanskoga stava i on nas ohrabruje da ga usvojimo.

U Poslanici Rimljanima 12:1,2 Pavao tvrdi:

Zaklinjem vas, braćo, milosrdem Božjim da prinesete sebe kao žrtvu živu, svetu i ugodnu Bogu – kao svoje duhovno bogoštovlje. Nemojte se prilagođivati ovomu svijetu! Naprotiv, preobličavajte se obnovom svoga uma da možete uočavati što je volja Božja: što je dobro, ugodno i savršeno!

Rezultat obnovljenog uma ili promijenjenog stava jest dokazati i ispuniti Božju volju. Ponovno vidimo da stav određuje način života.

Jednom sam držao propovijed na temu trideset četvrtog psalma pod naslovom »Kako se suočiti sa strahom?« U pećini, okružen neprijateljima, pišući ovu utješnu poruku, David je bio osamljen, frustriran i plašio se. Početak poglavlja omogućuje čitatelju da uoči razlog Davidova uspjeha čak i dok je bio okružen problemima.

Davidov trodijelni proces pohvale

1. Pohvala počinje s voljom (drugi stih).

»Blagoslivljat ću JAHVU u svako doba, njegova će mi hvala biti svagda na ustima!« Njegov stav odražava odlučnost da se raduje bez obzira na situaciju.

2. Pohvala se pretapa u emociju (treći stih).

»Nek se JAHVOM duša moja hvali.« Sada David hvali Gospoda ne samo zato što je to pravilno, nego i zato što se tako osjeća.

3. Pohvala se širi i na druge (treći i četvrti stih).

»Nek čuju ponizni i nek se raduju! Veličajte sa mnom JAHVU, uzvisujmo ime njegovo zajedno!« David pokazuje da željeni način ponašanja – »pohvala« – počinje stavom odluke da se to učini. Zaključak poglavlja bilježi Davidovu pobjedničku izjavu: »JAHVE izbavlja duše slugu svojih, i neće platiti tko god se njemu utječe.«

Životni stav, kao i letački, kaže: »Moj stav određuje moje ponašanje.« Takva obuhvatna izjava predstavlja veliko područje za obradu u jednoj knjizi. Trebat ćemo ispitati:

- Što je stav i zašto je važan?
- Koji su prijeko potrebni sastojci stava za osobito uspješno ponašanje?

- Koji su uzroci nastajanja negativnih i razočaravajućih stavova?
- Kako pogrešan stav, koji radi protiv nas, možemo pretvoriti u stav koji radi za nas?

Postupno ćemo u knjizi otkriti pokazatelje različitih stavova objelodanjenih u biblijskim likovima, uzimajući Bibliju kao najbolji priručnik o stavovima ponašanja u životu koji vam je dostupan, jer nam ga je predao sâm Bog. Očito da ova knjiga neće moći izreći posljednju riječ o tom važnom predmetu. Ali nadam se da će izreći prosvjetljujuću riječ onima koji razumiju važnost stavova. Molim se da pomogne onima koji žele promijeniti svoj stav.

Primjena stava:

Odvojite nekoliko trenutaka prije nego što nastavite sa čitanjem i postavite si sljedeća pitanja:

Kad sam posljednji put provjerio svoj stav?

Kako bih ocijenio svoj stav?

Nikad bolji

Nikad gori

Nos prema gore

Nos prema tlu

Što je pokazatelj stava (nešto što odražava stajalište) u mome životu?

Stav – što je to?

*Osoba ne može putovati prema svojoj nutrini,
a mirno stajati u vanjskome svijetu.*

James Allen

Srednjoškolski košarkaški klub u kojemu sam igrao te sezone nije baš dobro stajao kad je trener sazvao jedan od onih grupnih sastanaka na kojima svaki igrač šuti i sluša. Trener je neprestano naglašavao odnos između stava ekipe i rezultata igre. Još i danas pamtim njegove riječi: »Momci, vaše sposobnosti kažu 'pobjeda', ali vaš stav govori: 'gubimo'.«

Roditelji su dobili poziv da dođu u školu na razgovor o svom djetetu. Problem? Timmy, učenik petoga razreda, dobiva sve slabije ocjene i loše utječe na suučenike. Testovi sposobnosti pokazuju da je intelektualno sposoban, ali Tim ipak dobiva loše ocjene. Učitelj nagovještava da ima »loš stav«.

Na pastoralnom sastanku crkvenog osoblja raspravlja se o jednoj članici kongregacije. U razgovoru se neprestano ponavlja izraz: »Ima izvrstan stav.«

Jedva da prođe dan, a da se u razgovoru ne pojavi riječ »stav«. Može se koristiti kao pritužba ili kompliment. Na poslu može značiti razliku između promaknuća ili vraćanja na niži položaj. Katkad ga osjetimo, katkad uočimo, no ipak ga je teško objasniti.

Stav je unutarnji osjećaj izražen ponašanjem. Zato stav možemo uočiti bez ijedne izgovorene riječi. Nismo li svi zamijetili »napućena usta« osobe koja se duri, ili »stisnute zube« odlučne osobe? Od svih stvari koje nosimo, izraz lica je najvažniji.

Moja je kći Elizabeth u obitelj unijela mnogo radosti, ali je ponekad i melankolična. Kad se ona tako osjeća, izraz njezina lica zasigurno ne izražava

radost. Moja supruga Margaret kupila je Elizabeth malu lutku na kojoj piše: »Pokaži radost na svom licu.« To je podsjetnik da izraz našeg lica najčešće odražava unutarnje osjećaje.

Biblija nas podučava da »Bog ne gleda kao što gleda čovjek: čovjek gleda na oči, a Jahve gleda što je u srcu«, (Prva knjiga o Samuelu 16:7). »Podmuklije od svega je srce. Jedva popravljivo, tko da ga pronikne«, (Jeremija 17:9). Te izjave izražavaju našu nesposobnost da zasigurno spoznamo kakve se emocije kriju u nutrini neke osobe. Čak ako se i suzdržimo od prosudbe drugog čovjeka prema izrazu njegova lica, nerijetko njegovi vanjski postupci postaju »ogledalo duše«. Osoba koja vas »ubilački« promatra najvjerojatnije u sebi ne pjeva: »Dogodit će ti se nešto lijepo«.

Dvadeseti stih Djela apostolskih govori o Pavlu kad se zaustavio u Miletu i sazvaio starješine efeške crkve. Ti su se ljudi okupili i poslušali Pavlov oprostajni govor. Budućnost je bila nesigurna, a njihov je vođa objavio: »Sada, evo, svezan u duhu, idem u Jeruzalem ne znajući što će me u njemu zadesiti. Jedino mi Duh Sveti jamči u svakom gradu da me čekaju okovi i patnje«, (stihovi 22, 23).

Pavao je zamolio te crkvene vođe da bdiju nad onim što je on započeo. U nutrini su bili ganuti suosjećanjem prema čovjeku koji ih je podučavao. Njihovi stavovi ljubavi doveli su do dirljivog izraza naklonosti. »Kad to reče, kleknu na koljena te se pomoli s njima svima. Tada svi briznuše u velik plač, padoše Pavlu oko vrata te ga izljubiše, ožalošćeni iznad svega njegovom riječi da neće više vidjeti njegova lica. Zatim ga otpratiše na lađu«, (stihovi 36-38).

Budući da se stav nerijetko izražava govorom tijela i izrazom lica, može biti zarazan. Jeste li zamijetili što se događa skupini ljudi kad jedna osoba među njima izrazom lica otkriva negativan stav? Jeste li možda zamijetili oduševljenje koje osjetite kad izraz lica vašega prijatelja pokazuje ljubav i prihvaćanje?

Davidova glazba i prisutnost ohrabрили su uznemirenog kralja Saula. Biblija nam kaže da je »duh JAHVIN odstupio od Šaula, a jedan zao duh, od JAHVE, stao ga je salijetati«, (Prva knjiga o Samuelu 16:14). Kraljevi ljudi dobili su zapovijed da pronađu nekoga tko bi mogao poboljšati vladarevo raspoloženje. U palaču su mu doveli Davida: »I Šaul ga veoma zavolje... Potom Šaul posla k Jišaju i poruči mu: 'Neka David ostane kod mene u službi, jer je stekao moju naklonost.' I kad god bi Božji duh napao Šaula, David bi uzeo harfu i svirao; tada bi Šaulu odlanulo i bilo bi mu bolje, i zao bi duh odlazio od njega«, (stihovi 21-23).

Katkad se stav može izvana prikriti, pa su oni koji nas promatraju u zabludi. Ali maska najčešće ne traje dugo. Tu je neprestana borba jer stav pokušava izbiti na površinu.

Moj otac uživa pričajući priču o četverogodišnjaku koji je imao loš dan. Nakon što ga je prekorila, majka mu je na kraju rekla: »Sine, otidi do stolca i sjedni na njega!« Dječak je došao do stolca, sjeo i rekao: »Mamice, izvana sjedim, ali iznutra i dalje stojim.«

Jeste li ikada ovo rekli Bogu? Svi smo mi iskusili unutarnji sukob nalik na onaj o kojemu u Poslanici Rimljanima 7 govori Pavao:

Zaista, htjeti dobro jest u mojoj moći, ali nije učiniti ga, budući da ne činim dobro koje hoću, nego činim zlo koje neću... ali vidim u svojim udovima drugi zakon koji se bori protiv zakona moga uma te me zarobljava u zakon grijeha koji je u mojim udovima. Jadan ti sam ja čovjek! Tko će me izbaviti od ovoga smrtonosnoga tijela? Hvala Bogu po Kristu Isusu, Gospodinu našem! Dakle, ja sâm umom svojim služim zakonu Božjem, a tijelom zakonu grijeha, (Poslanica Rimljanima 7:19, 23-25).

Zvuči li vam to poznato? Kad god me iskreni kršćanin zamoli da mu pomognem na njegovu duhovnom putu uvijek mu govorim o poslušnosti. Jednostavnost naslova prekrasne pjesme »Imaj povjerenja i budi poslušan« koju je napisao James H. Sammis, ukazuje na važnost poslušnog stava u duhovnom rastu.

Hodimo li s Gospodom u svjetlu riječi Njegovih,
Kakvu nam slavu prosipa putem!
Pokoravamo li se volji Njegovoj, uvijek u nama prebiva,
I sa svima onima koji imaju povjerenja i slušaju ga.
Imaj povjerenja i budi poslušan, jer drugoga puta nema
Da bi sretan bio u Isusu, nego povjerenje i poslušnost.

Tijekom razdoblja kongregacijske obnove u crkvi Skyline Wesleyan, u kojoj sam stariji pastor, srce su mi izmijenile riječi Marije, majke Isusove, koja je rekla: »Što vam god rekne (Isus), učinite!« Tu misao poslušnosti izvučenu iz priče o Isusovu čudu na svadbi u Kani (Evangelje po Ivanu 2:1-8) podijelio sam sa svojom kongregacijom.

Što god vam Isus kaže, napravite tako, čak...

1. lako se ne nalazite na »pravom mjestu« (drugi stih).

Kad je Isus izveo čudo, nalazili su se na svadbi, a ne u crkvi. Neki od Božjih najveličanstvenijih blagoslova dogodit će se i na »drugim mjestima«, samo ako budemo poslušni prema Njemu.